

Emlékezés vitéz Mőcsényi Mihály prof. emeritus tiszteletére

Mőcsényi Mihály 1919. november 19-én született a Tolna megyei Mőcsényben, földbirtokos családban. Német anyanyelvű, magyar lelkű apja az első világháborús hősi szolgálataiért vitézi kitüntetést kapott. Mőcsényi Mihály Bonyhádon tanult, majd a Kertészeti Akadémián kertészmérnöki oklevelet szerzett. A kerttervezést oktató tanár, Ormos Imre 1941-ben tanársegédi állást ajánlott neki, de ő ezzel a lehetőséggel csak a világháború után, az erdélyi hadszíntérről hazatérve élhetett.

A táj léptékű tervezés oktatásának előkészítése, a tájrendezés diszciplína fejlesztése Mőcsényi Mihály érdeme, aki mindig pontosan érzett rá a szakterületi fejlődés irányaira és lehetőségeire. Munkájuknak köszönhetően 1963-ban a Főiskolán Táj- és Kertépítészeti Szak indult. Alkotó-tervező munkásságából Komló, Ajka zöldfelületeinek és a budapesti Feneketlen-tó parkjának a tervezése emelhető ki. Mőcsényi a nemzetközi kertészeti kiállításra tervezett nemzeti kertjével arany és ezüstérmet nyert, s ezzel egyre komolyabb nemzetközi szakmai hírnévre tett szert.

1978-ban – amerikai példák alapján – két lépcsős egyetemi tájépítészeti képzési programra tett javaslatot, ám a tervezetet az egyetem nem fogadta el. Ekkor nyugdíjba vonult, és minden erejét a tájépítészet szakterületi elismertetésének szentelte. Az *International Federation of Landscape Architects* Nagytanács alelnökké, majd 1986-ban elnökké választotta. 1990-ben az egyetem javaslatára Mőcsényit reaktiválták és rektorrá nevezték ki. Így találkozhattam Mihály bácsival, aki az 1991. évi évnyitón ugyanebben a teremben köszöntötte az első éves gólyákat, akik között én magam is ott ültem.

1992-ben önálló egyetemi karrá szervezte a táj- és kertépítészeti szakot. Egy évvel később az MTA Doktori címet adományozott számára. Kutatásai, módszertani fejlesztései a kerti és táji léptékben is korszakosnak tekinthetők. Mőcsényi Mihály hét évtizedes munkásságát a legmagasabb szakmai díjak méltatják: Széchenyi díj (2000), Kossuth díj (2014), valamint az IFLA Nagytanács által alapított kitüntetés, a Sir Geoffrey Jellicoe díj (2012).

Mőcsényi professzor több évtizede kutatta Fertőd-Eszterháza műemléki együttesének történetét, kultúrtörténeti jelentőségét, és irányította a tájépítészeti együttes megújításához szükséges koncepcióalkotást. Még 98 éves korában is, halála előtt néhány héttel lenyűgöző

szellemi frissességgel vett részt a szakmai közéletben és nagyon várta Eszterháza korszakai című kötetének angol, német és francia nyelvű kiadását. Egyetemünk eseményein, a nyugdíjas találkozótól kezdve a diploma kiállításokig rendszeresen részt vett, számítani lehetett rá mindenkor. Ezért volt és még mindig ezért annyira hihetetlen a halálhíre, mert Mihály bácsi mindig velünk volt, nem csak a bajban, de hétköznapijainkban is élő híd volt a mi nemzedékeink által csak könyvekből ismert közös történelmünk felé.

Önéletrajzi indíttatású szakmatörténeti esszesorozatában arról vallott, hogy Mohácsy Mátyás, „a kertészek atyja” megeskette őt. Meg kellett ígérnie, hogy haláláig védeni fogja Iskolánk budai telepét és az arborétumot. Mohácsy ennek jelentőségét az alábbi módon indokolta: „Intézményünk itt született, és addig marad jelentős, míg bölcsőjénél marad”. Valóban, az arborétum útjain ma is legendás elődeink nyomán járunk, ott van velünk Entz Ferenc, Rerrich Béla, Angyal Dezső, Mohácsy Mátyás, Ormos Imre, és igen, ott van most már Mőcsényi Mihály is. Szellemiségüket, mint Nap melegét a kő, sugározzák, őrzik épületeink falai, és felmutatják a 120 éves fák minden tavasszal újra kihajtó, eljövendők reményét rügysző ágai. Mindez nem hazug romantika, hanem folytonosan megtapasztalható szellemi kapcsolat közös múltunkkal. Mőcsényi Mihály megígérte, hogy haláláig védeni fogja a Campust és az arborétumot, és a sors több alkalommal próba alá is vetette nesztorának tett ígéretét, ám ő mindvégig hű maradt ahhoz. Köszönöm a sorsnak, hogy dékánként az elmúlt években közlőrlől láthattam ennek a hűségnek a megnyilvánulásait!

A Kertészettudományi Kar Jubileumi Emléklap átadásával fejezi ki köszönetét, tiszteletét, megbecsülését és szeretetét 75 évvel ezelőtt oklevelet szerzett, kiváló kollégánk, tanárunk, mentorunk számára, és köszönöm a családnak, Mihály bácsi fiának, Mőcsényi Miklós úrnak és unokájának, Flórának, hogy a köszönetünket, megbecsülésünket kifejező emléklapot a család nevében átveszik.

Hegedűs Attila
dékán